

Asia: VN/9109/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi mahdollisuudesta lykätä kirjanpitolain 7 luvun soveltamista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kirjanpitolain johdonmukainen soveltaminen kestävyysraportoinnissa tärkeää

Suomen Tilintarkastajat ry (ST) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitystä koskevasta luonnoksesta, jonka tarkoituksena on lykätä kestävyysraportointia kahdella vuodella. Ehdotus koskee 1.1.2027 alkavia tilikausia sellaisten suuryritysten osalta, jotka eivät ole olleet velvollisia laatimaan kestävyysraporttia 1.1.2024 ja sen jälkeen alkavilta tilikausilta.

Soveltamisen lykkäys antaa yrityksille aikaa kestävyysraportointiin valmistautumiseen

Pidämme kannatettavana esitystä kestävyysraportointidirektiivin soveltamisen lykkäämiseksi kahdella vuodella toisen sekä kolmannen aallon yritysten osalta. Soveltamisen lykkääminen antaa yrityksille paremmat valmiudet valmistautua kestävyysraportointivelvoitteisiin. Näkemyksemme mukaan lykkäys voi myös mahdollistaa paremman EU-tasaisen harmonisen toimeenpanon jäsenmaiden välillä.

Selkeä ja johdonmukainen kestävyysraportointikehys

Korostamme, että kestävyysraportointia koskevan lykkäyksen tulee olla johdonmukainen ja selkeä kokonaisuus.

Nykyisessä hallituksen esityksen luonnoksessa viitataan kirjanpitolain (1336/1997) 7 luvun soveltamisen lykkäämiseen. Esityksen perusteluiden mukaan tavoitteena on lykkäysdirektiivin mukaisesti ehdottaa kestävyysraportoinnin myöhentämistä kahdella vuodella sellaisten suuryritysten osalta, jotka eivät ole olleet velvollisia raportin laatimiseen tilivuodelta 2024 ja sen julkistamiseen kuluvana vuonna.

Selkeyden vuoksi olisi tärkeää täsmentää lykkäyksen soveltamisalaa, sillä kirjanpitolain 7 luvun 23 §:ssä säädetään tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen digitaalisuudesta, ja 24 §:ssä tilintarkastuskertomuksen sekä kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen digitaalisuudesta. On siis olennaista selventää, miltä osin lykkäys koskee kirjanpitolain 7 luvussa säädettyjä muita kuin välittömästi kestävyysraportoinnin laatimista koskevia vaatimuksia.

Johdonmukaisesti lykkäystä koskevan soveltamisen takaamiseksi on tärkeää tarkentaa, myös muut kirjanpitolain kohdat, joissa viitataan kestävyysraportointivelvoitteisiin ja jotka ovat kirjanpitolakiin implementoitu kestävyysraportointidirektiiviin myötä. Tällaisia kohtia olemme tunnistanee muun muassa kirjanpitolain 3 luvun 1 a §:n 5 momentissa.

Toteamme, että ST on erillisessä tilinpäätösten digitaalista rekisteröintiä koskevassa kannassaan tuonut esiin kannattavansa tilinpäätösten digitalisoitumista, rakenteellisuutta ja koneluettavuutta. Olemme kuitenkin esittäneet huolestamme digitaalista rekisteröintiä koskevasta soveltamisaikataulusta, jota pidämme hyvin haastavana ottaen huomioon sen tekniset vaatimukset. Tämän vuoksi puollamme lykkäysten ulottamista myös luvun 7 digitaalista julkaisua koskeviin osiin.

Vapaaehtoisen raportoinnin ja varmennuksen periaatteiden selkiyttäminen

Erityisen tärkeää on huolehtia myös siitä, että kestävyysraportit ovat yhtenäisiä kokonaisuuksia, jotta lukijalle on selvää, minkä viitekehyksen mukaan raportit on laadittu ja varmennettu. Tämä koskee erityisesti vapaaehtoista raportointia. Johdonmukaisen kestävyysraportointikehyksen varmistamiseksi katsomme tarpeelliseksi, että muutosesitysten edetessä selvennetään, että ainoastaan kirjanpitolain 7 luvun mukaisesti laaditut ja varmennetut raportit voidaan katsoa virallisiksi kestävyysraporteiksi – myös tilanteissa, joissa raportointi tapahtuu vapaaehtoisuuden perusteella. Kestävyystietoa, jota ei ole laadittu kirjanpitolain luvun 7 mukaisessa muodossa, ei tule pitää kestävyysraporttina. Tästä syystä on mielestämme tärkeää täsmentää, että KPL 7 luvun mukaisesti laadittu kestävyysraportti myös varmennetaan.

Lisäksi pidämme tärkeänä tarkentaa, että tilintarkastaja, jolla on kestävyysraportointitarkastajan erityispätevyys (KRT), on toimivaltainen varmentamaan myös vapaaehtoisesti laadittuja raportteja, ja vähintäänkin kirjanpitolain 7 luvun mukaisia kestävyysraportteja.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 2025

SUOMEN TILINTARKASTAJAT RY

Osmo Valovirta

Hallituksen puheenjohtaja

Sanna Alakare

Toiminnanjohtaja

Ruuska Risto
Suomen Tilintarkastajat ry